

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Obowiązki i uprawnienia Policji w związku z działalnością „kliniki” Abotak.

Podstawy odmowy wykonania polecenia służbowego.

1. Główne tezy:

- Na początku marca 2025 r. aktywistki z Aborcyjnego Dream Teamu udostępniły w Warszawie lokal pod nazwą Abotak, w którym pomagają kobietom w nielegalnym przerwaniu ciąży.
- Pomoc w aborcji niezgodnej z przepisami ustawy z 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży stanowi przestępstwo pomocnictwa w aborcji z art. 152 § 2 KK.
- Zgodnie z przepisami ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji do podstawowych zadań funkcjonariuszy Policji należy ochrona życia i zdrowia ludzi przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra.
- Osoby zaangażowane w działalność Abotak otwarcie deklarują, że pomagają kobietom w przerwaniu ciąży, a więc w sprawie tej zachodzi co najmniej uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. W takich przypadkach Kodeks postępowania karnego nakazuje wydanie z urzędu postanowienia o wszczęciu śledztwa albo dochodzenia.
- Do obowiązków policjantów należy także wykonywanie rozkazów i poleceń przełożonych, jednakże zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o Policji „policjant obowiązany jest odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, a także polecenia prokuratora, organu administracji państwowej lub samorządu terytorialnego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa”.
- Bazując na dotychczasowym orzecznictwie można przyjąć, że każde działanie, które wspiera (ułatwia, czyni bardziej komfortową) przestępczą działalność „pomocników”

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

aborcyjnych, przez co ułatwia kobietom niezgodne z prawem przerwanie ciąży, może być traktowane jako pomoc aborcji w rozumieniu art. 152 § 2 KK. W takim przypadku powinien znaleźć zastosowanie art. 58 ust. 2 ustawy o Policji.

- **Prawnicy Instytutu Ordo Iuris oferują policjantom bezpłatną pomoc prawną w tej sprawie.**

2. Aborcja i pomoc w aborcji w świetle polskiego prawa – krótka charakterystyka

8 marca 2025 r. aktywistki z organizacji Aborcyjny Dream Team uruchomiły w Warszawie działalność „kliniki” aborcyjnej o nazwie Abotak. W lokalu Abotak świadczona jest pomoc aktywistek w dokonywaniu aborcji przez zgłaszające się tam kobiety. Aborcja stanowi celowe zabicie nienarodzonego dziecka i w myśl polskiego prawa stanowi przestępstwo, ujęte w art. 152 § 1 Kodeksu karnego (dalej: KK)¹. Odpowiedzialności karnej nie ponosi jedynie matka, która zabija własne nienarodzone dziecko. Przestępstwem na gruncie polskiego prawa jest też pomoc w aborcji uregulowana w art. 152 § 2 KK. Zgodnie z tym przepisem karze pozbawienia wolności do 3 lat podlega każdy, kto udziela kobiecie ciężarnej pomocy w przerywaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy lub ją do tego nakłania. Wymieniona w art. 152 § 2 KK ustawa o planowaniu rodziny² dopuszcza przerwanie ciąży tylko w dwóch przypadkach – gdy ciąża zagraża życiu lub zdrowiu matki lub gdy powstała w wyniku czynu zabronionego. Zgodnie z orzecznictwem sądowym przestępstwo pomocnictwa w aborcji obejmuje szeroki katalog działań obejmujących na przykład: dostarczenie kobiecie narzędzi i środków służących do wykonania aborcji³, udostępnieniu gabinetu lekarskiego, udzieleniu rady lub informacji ułatwiającej przeprowadzenie takiego zabiegu, pokryciu kosztów jego przeprowadzenia, sporządzeniu lub dostarczeniu fałszywego dokumentu zaświadczającego istnienie jednej z przesłanek dopuszczalności przerywania ciąży, złożenie fałszywych zeznań uprawdopodobniających

¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, Dz.U. z 2025 r. poz. 383.

² Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, Dz.U. z 2022 r. poz. 1575.

³ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 14.4.2016 r., II AKa 35/16, niepubl.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

popęśnienie przestępstwa, którego skutkiem była ciąża⁴, skontaktowanie kobiety w ciąży z osobą nielegalnie przeprowadzającą zabiegi przerwania ciąży, przekazanie kobiecie kontaktu do osoby wykonującej takie zabiegi⁵, dostarczenie (w tym sprzedaż) środka wczesnoporonnego⁶. Podsumowując tę część podkreślić trzeba, że „dla wyczerpania znamienia udzielenia pomocy wystarczające jest, iż podjęte czynności w sposób obiektywny ułatwiały przeprowadzenie takiego zabiegu, bez względu na to, czy kobieta się na niego zdecydowała czy też nie”⁷.

3. Podstawowe cele i zadania Policji

Podstawowe zasady funkcjonowania Policji uregulowane zostały przede wszystkim w ustawie o Policji⁸. Już w art. 1 ust. 2 tej ustawy prawodawca przesądził, że do podstawowych zadań funkcjonariuszy Policji należy między innymi:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra (pkt 1),
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi (pkt 3) oraz
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców (pkt 4).

Zakres uprawnień Policji określony jest w przepisach rozdziału 3 ustawy o Policji. Art. 14 tej ustawy stanowi w ust. 1, że w granicach swych zadań Policja wykonuje czynności: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe, a działania te są podejmowane w szczególności w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń (art. 14 ust. 1 pkt 1). Przy wykonywaniu powierzonych im czynności służbowych policjanci mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 9.2.2017 r., II AKa 294/16, Legalis.

⁵ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30.9.2008 r., II AKa 231/08, KZS 2009, Nr 10, poz. 64.

⁶ J. Karnat, komentarz do art. 152 k.k. [w:] Gadecki (red.), Kodeks karny. Art. 1–316. Komentarz, Warszawa 2023, Nb 12.

⁷ Tamże.

⁸ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz.U. z 2024 r. poz. 145.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

przestrzegania i ochrony praw człowieka (art. 14 ust. 3). Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o Policji, policjanci wykonujący powierzone im czynności mają prawo m.in. do:

- zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw (pkt 2),
- zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia (pkt 3),
- dokonywania sprawdzenia prewencyjnego w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie lub w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego (pkt 9).

Na podstawie art. 27 ustawy o Policji przed podjęciem służby policjant składa ślubowanie według następującej roty:

Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków policjanta, ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnic związanych ze służbą, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej.

Treść ślubowania wskazuje wyraźnie, że do podstawowych obowiązków funkcjonariuszy Policji należą:

- 1) ochrona porządku publicznego oraz porządku prawnego ustanowionego Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) przestrzeganie prawa,
- 3) przestrzeganie dyscypliny służbowej,
- 4) wykonywanie rozkazów i poleceń przełożonych,
- 5) ochrona tajemnic związanych ze służbą,
- 6) przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Zasady etyki zawodowej ujęte zostały w załączniku do Zarządzenia 805 Komendanta Głównego Policji z 31 grudnia 2003 r.⁹. Wyrażono w nich m.in. nakaz przestrzegania i ochrony praw człowieka wyrażający się w respektowaniu prawa każdego człowieka do życia (§ 4 pkt 1). Ponadto policjant nie może akceptować, tolerować ani też lekceważyć zachowań innych policjantów naruszających prawo lub zasady etyki zawodowej (§ 24).

Podkreślenia wymaga, że wymóg dochowania przez policjantów obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania ma charakter ustawowy i wynika wprost z art. 58 ust. 1 ustawy o Policji.

4. Działalność „kliniki” aborcyjnej Abotak a obowiązki Policji

Jak wskazano, działalność aktywistów aborcyjnych w formie „kliniki” Abotak, polegająca na udzielaniu kobietom ciężarnym porad lub udostępnianiu środków poronnych oraz innych form pomocy w przeprowadzeniu prawnie niedopuszczalnej aborcji, stanowi przestępstwo pomocnictwa w aborcji określone w art. 152 § 2 KK. Jednocześnie działalność „kliniki” jest całkowicie jawna, wręcz reklamowana przez osoby w nią zaangażowane, które wyraźnie deklarują, że pomagają kobietom w przerwaniu ciąży, co uznać można za przyznanie się do popełniania przestępstwa pomocnictwa w aborcji. W tej sytuacji zachodzi więc co najmniej uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 152 § 2 KK.

Zgodnie z art. 303 Kodeksu postępowania karnego (dalej: KPK)¹⁰ jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wydaje się z urzędu lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie postanowienie o wszczęciu śledztwa, w którym określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną. Na podstawie art. 325a § 2 KPK przepis ten stosuje się odpowiednio do dochodzenia. Z przytoczonych przepisów KPK wynika obowiązek Policji wszczęcia śledztwa/dochodzenia w sytuacjach, w których zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.

⁹ Zasady etyki zawodowej policjanta, <https://ksp.policja.gov.pl/wrd/aktualnosci/122258,ZASADY-ETYKI-ZAWODOWEJ-POLICJANTA.html>, dostęp: 03.04.2025.

¹⁰ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, Dz.U. z 2025 r. poz. 46.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

W świetle przywołanych wyżej przepisów określających obowiązki funkcjonariuszy Policji, a także okoliczności dotyczących działalności „kliniki” Abotak jasnym jest, że **na funkcjonariuszach Policji spoczywa ustawowy obowiązek podjęcia działań mających na celu zapobieżenie popełnianiu przestępstwa z art. 152 § 2 KK i ujęcie jego sprawców.** Podstawą działań policjantów w tej sprawie na gruncie ustawy o Policji będzie nie tylko wspomniany już art. 1 ust. 2 pkt 4 nakazujący wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, ale także art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy, przewidujący, że **zadaniem funkcjonariuszy Policji jest ochrona życia ludzi przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra.** Istotą działalności „kliniki” Abotak jest bezprawne pozbawianie życia ludzi na prenatalnym etapie rozwoju.

Policjanci są zobowiązani do podjęcia określonych działań także na gruncie wspomnianych przepisów Kodeksu postępowania karnego. Warto w tym miejscu przypomnieć stanowisko Sądu Najwyższego: „Nie sposób zaakceptować twierdzenia, że przepisy ustawy o Policji formułują jej zadania i obowiązki jako instytucji, natomiast nie odnoszą się do pojedynczych policjantów. Jest przecież oczywiste, że to funkcjonariusze tej służby wykonują zadania określone w ustawie, a swoje czynności realizują w ramach konkretnych jednostek i struktur, do których zostali przydzieleni. Także to nie policja jako instytucja dokonuje rozpoznania, zapobiegania i wykrywania przestępstw oraz zajmuje się ściganie ich sprawców, a także poszukiwaniem osób ukrywających się przed organami ścigania, lecz działania te podejmuje funkcjonariusze poszczególnych jednostek policji (...)”¹¹. Zatem każdy policjant obecny przed „kliniką” Abotak powinien podjąć przepisane prawem działania mające na celu udaremnienie popełniania przestępstw z art. 152 § 2 KK oraz ujęcie sprawców.

5. Ustawowy obowiązek wykonania polecenia przełożonego

Na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy o Policji każdy policjant jest obowiązany dochować obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania. Do jego obowiązków należy zatem nie tylko ochrona porządku prawnego i przestrzeganie prawa, ale także wykonywanie rozkazów i poleceń przełożonych. W piśmiennictwie przyjmuje się, że policjant „[z]obowiązany jest

¹¹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt II KK 100/19, Legalis.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

otrzymany rozkaz i polecenie wykonać, niezależnie od tego, jak decyzje i polecenia przełożonego ocenia oraz czy się z nimi zgadza”¹². Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, „[o]bowiązek wykonania polecenia służbowego jest obowiązkiem funkcjonariusza, którego niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie jest podstawą do pociągnięcia do odpowiedzialności służbowej”¹³.

Zasady odpowiedzialności służbowej określone zostały w szczególności w art. 132 ustawy o Policji. Ustępy 1 i 2 tego przepisu wskazują ogólnie, jakie zachowania są podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej policjantów:

1. Policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub nieprzestrzeganiu zasad etyki zawodowej.
2. Naruszenie dyscypliny służbowej stanowi czyn policjanta polegający na zawinionym przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych uprawnionych na podstawie tych przepisów.

Natomiast przykładowe wyliczenie zachowań policjantów stanowiących przewinienie służbowe znajduje się w art. 132 ust. 3, który wymienia między innymi:

- 1) niedopełnienie obowiązków policjanta wynikających ze złożonego ślubowania, a także przepisów prawa,
- 2) odmowa wykonania lub niewykonanie rozkazu lub polecenia, z zastrzeżeniem przypadku określonego w art. 58 ust. 2.

Z treści przytoczonych przepisów wynika, że przewinieniem służbowym policjanta jest **w pierwszej kolejności niedopełnienie obowiązków wynikających z roty ślubowania i przepisów prawa**. W dalszej kolejności wymienione zostało niewykonanie obowiązków wynikających z rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych.

¹² M. Nowikowska, komentarz do art. 27 ustawy o Policji [w:] K. Chałubińska-Jentkiewicz, J. Kurek (red.), Ustawa o Policji. Komentarz, Warszawa 2021, Nb 11.

¹³ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 kwietnia 2006 r., sygn. akt I OSK 1003/05, Legalis.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Nie są jednak wykluczone przypadki kolizji pomiędzy obowiązkami funkcjonariuszy Policji. W praktyce może bowiem dojść do sytuacji, w której z jednej strony policjanci zobowiązani są do podjęcia działania w celu ścigania przestępstwa i jego sprawców na podstawie przepisów prawa, a jednocześnie ciąży na nich obowiązek wykonania polecenia lub rozkazu przełożonego sprzecznych z tymi przepisami, np. polecenia niepodejmowania przewidzianych prawem działań nawet w przypadku, gdy policjanci są świadkami popełniania przestępstwa. Ustawa o Policji nie reguluje takich sytuacji, przewidując jedynie w art. 58 ust. 2, że „**policjant obowiązany jest odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, a także polecenia prokuratora, organu administracji państwowej lub samorządu terytorialnego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa**”. Odmowa wykonania takiego rozkazu/polecenia jest więc kolejnym ustawowym obowiązkiem każdego policjanta.

6. Obecność Policji przed lokalem „kliniki” Abotak; podstawy odmowy wykonania rozkazu/polecenia przełożonego

Jak wykazano, każdy policjant zobowiązany jest do podjęcia działań mających na celu udaremnienie popełniania przestępstwa i ujęcie jego sprawców. Wobec braku jakiegokolwiek wyłączenia, obowiązki te obejmują także przestępstwo pomocnictwa w aborcji z art. 152 § 2 KK. Wszczęcie postępowania karnego powinno w tej sytuacji nastąpić z urzędu (art. 303 KPK), jako że dzięki obecności w pobliżu lokalu „kliniki” Policja dysponuje w tej sprawie wystarczającymi informacjami własnymi, dostatecznie uzasadniającymi podejrzenie popełnienia przestępstwa. Co więcej, podstawą działań policjantów mogą być też napływające od obywateli zawiadomienia o przestępstwie (art. 304 § 1 w zw. z art. 305 § 1 KPK). Wszczęciu postępowania na podstawie art. 303 lub art. 305 KPK nie stoi na przeszkodzie np. okoliczność, że policjanci zostali wezwani przez mieszkańców budynku, w którym mieści się Abotak, skarżących się na zbyt głośne zachowanie osób protestujących przeciwko bezprawnej działalności „kliniki”. W analizowanej sprawie założyć można ponadto, że policjanci, którzy pojawili się przed lokalem Abotak w celu ochrony przed potencjalnym zagrożeniem ze strony demonstrujących, działali na podstawie polecenia/rozkazu przełożonego (lub innego uprawnionego podmiotu). Warto zatem rozważyć, **czy istnieją podstawy, aby uznać, że w omawianym przypadku wykonanie takiego rozkazu/polecenia przez policjantów nie**

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa, a więc czy policjanci nie powinni odmówić jego wykonania?

Jak już wspomniano, orzecznictwo sądowe i doktryna przyjmują szeroką interpretację czynu zabronionego w postaci pomocnictwa w aborcji (art. 152 § 2 KK) – jako podjęcie czynności w sposób obiektywny ułatwiających przeprowadzenie aborcji, bez względu na to, czy kobieta ostatecznie zdecydowała się na jej dokonanie. Można zatem przyjąć, że każde działanie, które wspiera (ułatwia, czyni bardziej komfortową) przestępczą działalność „pomocników” aborcyjnych, a tym samym ułatwia kobietom niezgodne z prawem przerwanie ciąży, może być traktowane również jako pomoc aborcji w rozumieniu art. 152 § 2 KK. W takim przypadku powinien znaleźć zastosowanie art. 58 ust. 2 ustawy o Policji, na podstawie którego funkcjonariusze mają nie tylko uprawnienie, ale raczej **obowiązek odmowy wykonania polecenia**¹⁴ służbowego, którego wykonanie łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.

Jako że zgodnie z prawem niewykonanie przez policjanta polecenia służbowego stanowi przewinienie dyscyplinarne, w celu skutecznego powołania się na art. 58 ust. 2 ustawy o Policji i **uwolnienia się od zarzutu niewykonania polecenia służbowego** policjant powinien udowodnić, że wykonanie polecenia, które otrzymał od przełożonego, wiązałoby się z popełnieniem przestępstwa¹⁵ - w omawianym przypadku przestępstwa pomocnictwa w nielegalnej aborcji.

Odmawiający wykonania polecenia służbowego policjant powinien też pamiętać, że zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy o Policji o odmowie wykonania rozkazu lub polecenia zobowiązany jest **zameldować Komendantowi Głównemu Policji** z pominięciem drogi służbowej.

7. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza wykazała, że do podstawowych zadań policjantów należy ochrona porządku prawnego Rzeczypospolitej oraz ochrona życia ludzi przed bezprawnymi zamachami

¹⁴ F. Radoniewicz, komentarz do art. 58 ustawy o Policji [w:] K. Chałubińska-Jentkiewicz, J. Kurek (red.), *Ustawa o Policji. Komentarz*, Warszawa 2021, Nb 5.

¹⁵ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 24 maja 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 190/17, Legalis.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

naruszającymi to dobro. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa policjanci są zobowiązani wszcząć postępowanie z urzędu. Działalność aktywistów aborcyjnych w lokalu „kliniki” Abotak stanowi przestępstwo pomocnictwa w aborcji, o którym mowa w art. 152 § 2 KK. Obecni na miejscu policjanci powinni podjąć przewidziane prawem działania w celu zapobieżenia popełnianiu tego przestępstwa i ujęcia jego sprawców.

Prawdopodobną przyczyną bierności policjantów obecnych na miejscu popełniania przestępstwa z art. 152 § 2 KK jest taki rozkaz lub polecenie przełożonego. Co do zasady funkcjonariusze Policji nie mogą zwolnić się obowiązku wykonania polecenia lub rozkazu przełożonego. Wyjątkiem jest przewidziana w art. 58 ust. 2 ustawy o Policji sytuacja, w której wykonanie rozkazu/polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa. Z taką sytuacją możemy mieć do czynienia w analizowanej sprawie - obecność Policji przed lokalem Abotak może być postrzegana jako wsparcie pomocników nielegalnej aborcji, tj. organizatorów „kliniki” aborcyjnej. W takich przypadkach powinien znaleźć zastosowanie art. 58 ust. 2 ustawy o Policji, który przewiduje obowiązek policjanta odmowy wykonania polecenia lub rozkazu przełożonego.

r.pr. Katarzyna Gęsiak, dyrektor Centrum Prawa Medycznego i Bioetyki Ordo Iuris